ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.4.2025 г.
COM(2025) 171 final

ДОКЛАД ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА

Оценка на Изпълнителната агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните, Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура, Изпълнителната агенция за малките и средните предприятия, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет, Изпълнителната агенция за иновации и мрежи и Изпълнителната агенция за научни изследвания

{SWD(2025) 87 final} - {SWD(2025) 88 final} - {SWD(2025) 89 final} -
{SWD(2025) 90 final} - {SWD(2025) 91 final} - {SWD(2025) 92 final}

Речник

Термин или съкращение	***Значение или определение***
Агенции	Изпълнителни агенции
АРП	Анализ на разходите и ползите
CHAFEA	Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните
CINEA	Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда
Комисия	Европейска комисия
EACEA	Изпълнителна агенция за образование, аудиовизия и култура
EASME	Изпълнителна агенция за малките и средните предприятия
EISMEA	Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП
ERCEA	Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет
ЕС	Европейски съюз
HADEA	Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията
ЧР	Човешки ресурси
INEA	Изпълнителна агенция за иновации и мрежи
ИТ	Информационна технология
REA	Изпълнителна агенция за научни изследвания
СФО	Специфичен финансов отчет
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз

1. ВЪВЕДЕНИЕ

За да постигне своите цели, Европейският съюз подкрепя широк диапазон от области на политиката чрез редица програми за финансиране. Програмите предоставят безвъзмездни средства и други форми на финансиране за държавите членки, предприятията, изследователите, неправителствените организации и други.

В съответствие с член 317 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Комисията отговаря за изпълнението на бюджета на Съюза. В съответствие с член 62 от Финансовия регламент[1] Комисията изпълнява бюджета по различни начини: пряко, чрез споделено управление с държавите членки, или непряко, като задачите по изпълнението на бюджета се възлагат на трети страни (като например държави извън ЕС, организации на държавите членки, международни организации, органи, осъществяващи публично-частно партньорство).

След приемането на Регламент (ЕО) № 58/2003[2] Комисията реши, че би било по-ефективно и ефикасно да делегира управлението на определени задачи по изпълнението на някои пряко управлявани програми на своите изпълнителни агенции. С течение на времето Комисията делегира на тези агенции все по-голям брой програми на ЕС за финансиране. Това ѝ даде възможност да се съсредоточи върху основните си институционални задачи.

Изпълнителните агенции са органи на Съюза с правосубектност, които изпълняват програмите на ЕС за финансиране, управляват някои или всички етапи от жизнения цикъл на проектите, извършват необходимите проверки за тази цел и изпълняват съответните бюджети. Те са автономни органи под надзора на Комисията.

При възлагането на управленски задачи на изпълнителните агенции обаче трябва да се зачитат ограниченията, определени от институционалната система, както е установена в ДФЕС. Това означава, че задачите, поставени на институциите по силата на ДФЕС, които изискват дискреционна власт при осъществяването на политическите решения на практика, не може да бъдат възлагани на външни изпълнители. Освен това възлагането на дейности на външни изпълнители следва да бъде обект на анализ на разходите и ползите.

Работата на всяка изпълнителна агенция се оценява на всеки три години, за да се прецени дали функционира добре и дали са постигнати очакваните резултати съгласно *предварителния* анализ на разходите и ползите[3]. Настоящият доклад обхваща оценките на шестте изпълнителни агенции, на които Комисията е възложила изпълнение на програми съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г.:

---

[1] Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза.

[2] Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността (ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj).

[3] Член 25 от Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г.

- Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните (CHAFEA)[4]
- Изпълнителна агенция за образование, аудиовизия и култура (EACEA)[5]
- Изпълнителна агенция за малките и средните предприятия (EASME)[6]
- Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA)[7]
- Изпълнителна агенция за иновации и мрежи (INEA)[8]
- Изпълнителна агенция за научни изследвания (REA)[9]

Точният период на оценка варира за всяка агенция, тъй като те са създадени на различни дати. За CHAFEA, INEA и EASME индивидуалните оценки обхващат периода от 2017 г. до 2021 г., а за EACEA, ERCEA и REA — от 2018 г. до 2021 г.

Посредством оценките беше определено дали всяка агенция е изпълнила задачите си по ефективен и ефикасен начин, както и дали има припокривания, пропуски или несъответствия в управлението на нейния портфейл. Освен това беше проучено дали има ясно разграничение между задачите на агенцията и тези на отговарящата за нея генерална дирекция или други изпълнителни агенции.

Оценките включваха ретроспективен анализ на разходите и ползите, като действителните резултати през тригодишния период на оценка бяха сравнени с очакваните резултати от предварителния анализ на разходите и ползите[10]. Всички оценки бяха подкрепени от външни проучвания[11], като се следваше една и съща методология и се прилагаха принципите на Комисията за по-добро регулиране[12].

Пандемията от COVID-19 засегна дейността на всички изпълнителни агенции към края на мандата им. Въпреки че следваха насоките на Комисията за справяне с пандемията, дейностите им трябваше да бъдат адаптирани по отношение на ежедневните работни договорености (напр. цифровизация на процесите, работа от дома и дистанционно сътрудничество) и управлението на проекти (напр. удължаване на срока или прекратяване

[4] Решение за изпълнение 2013/770/ЕС на Комисията от 17 декември 2013 г. за създаване на Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването и храните, изменено с Решение за изпълнение 2014/927/ЕС на Комисията.

[5] Решение за изпълнение на Комисията 2013/776/ЕС от 18 декември 2013 г. за създаване на Изпълнителна агенция за образование, аудиовизия и култура.

[6] Решение за изпълнение 2013/771/ЕС на Комисията от 17 декември 2013 г. за създаване на Изпълнителна агенция за малките и средните предприятия.

[7] Решение за изпълнение 2013/779/ЕС на Комисията от 17 декември 2013 г. за създаване на Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет.

[8] Решение за изпълнение 2013/801/ЕС на Комисията от 23 декември 2013 г. за създаване на Изпълнителна агенция за иновации и мрежи.

[9] Решение за изпълнение 2013/778/ЕС на Комисията от 13 декември 2013 г. за създаване на Изпълнителна агенция за научни изследвания.

[10] Анализ на разходите и ползите от делегирането на изпълнителните агенции на определени задачи, свързани с изпълнението на програмите на ЕС за периода 2014—2020 г. — Окончателен доклад за Комисията от 19 август 2013 г.

[11] Проучвания: CHAFEA; EACEA; EASME; ERCEA; INEA; REA .

[12] Насоки на Комисията за по-добро регулиране (SWD (2021) 305 final) и съответния инструментариум. Насоките бяха приложени по пропорционален начин. Не беше необходимо да се оценяват критериите за оценка „добавена стойност за ЕС“ и „уместност“, тъй като агенциите изпълняват задачи, възложени им от Комисията, и тези критерии се оценяват при оценката на програмите.

на проекти, което доведе до изменение и пренасрочване на прегледите и плащанията). Това беше и решаващ момент при подготовката на следващата многогодишна финансова рамка.

Като цяло за много от областите за подобрение, посочени в проучванията в подкрепа на оценката, вече бяха предприети мерки след пандемията. Наред с това беше предложено ново разпределение на делегираните програми между агенциите, с което се цели да се осигури по-голяма съгласуваност и да се улеснят полезните взаимодействия и ефикасността.

Считано от 1 април 2021 г., в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. бяха създадени нови агенции като правоприемници на агенциите INEA, EACEA, EASME, REA и ERCEA. По същото време беше прекратена дейността на CHAFEA и беше създадена нова агенция — Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HADEA).

Оценката на шестте изпълнителни агенции позволи да се направи сравнителен анализ въз основа на набор от качествени и количествени показатели, както е описано по-подробно по-долу.

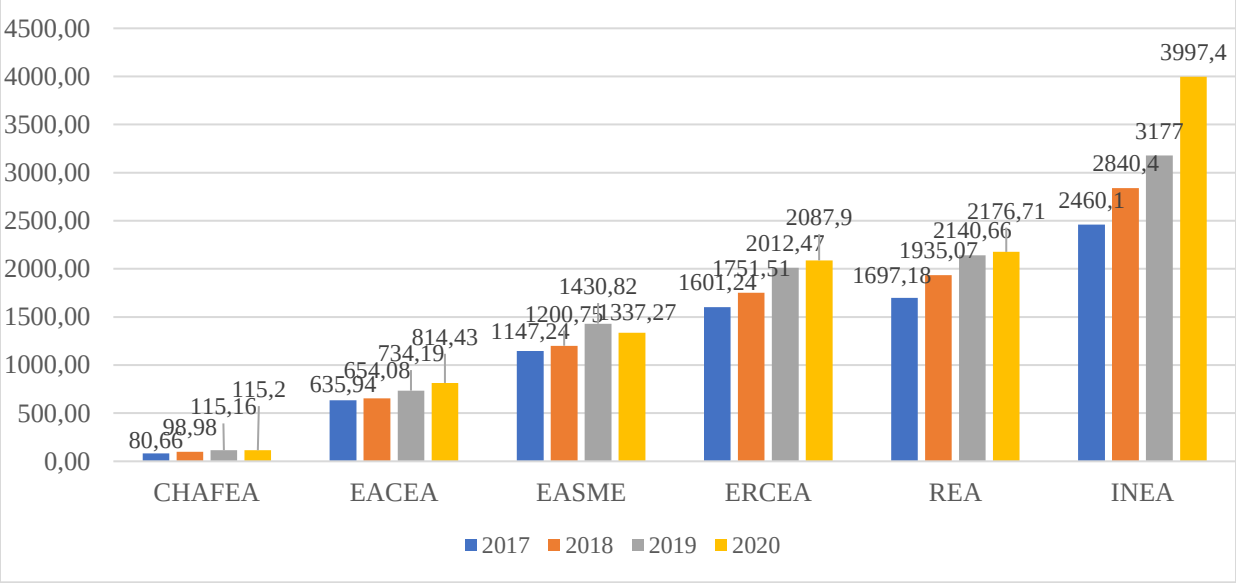
2. ЦЯЛОСТНО ФУНКЦИОНИРАНЕ

Като цяло всички агенции са изпълнили ефективно делегираните си програми и са постигнали добри резултати по повечето ключови показатели за ефективност, като същевременно са изпълнили нарастващите оперативни бюджети. Агенциите са се стремили към повишаване на ефективността, което са постигнали чрез широк спектър от действия — от вътрешни мерки (реорганизации, опростяване на процесите и процедурите) до по-корпоративни и междусекторни действия, като например консолидиране на услугите по валидиране за всички програми в REA и въвеждане на опростени правила и процедури за „Хоризонт 2020“[13]. Непрекъснатото усъвършенстване на местните и корпоративните ИТ инструменти също е подобрило ефективността на агенциите.

Увеличението на оперативните бюджети на агенциите през анализирания период е представено по-долу. Най-голям ръст в периода от 2017 г. до 2021 г. се наблюдава при INEA (62 %) и CHAFEA (42 %), а най-малък — при EASME (17 %).

[13] Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.).

Оперативен бюджет (млн. евро) по отношение на плащанията за всички агенции за периода 2017—2020 г.

Източник: Проучване в подкрепа на провежданите на всеки три години оценки на изпълнителните агенции

Показателите за изпълнителните агенции са свързани с финансовото управление, по-специално с навременната оценка на предложенията и финализирането на предоставянето на безвъзмездни средства (срок за информиране, срок за отпускане на безвъзмездни средства и навременно извършване на плащанията). Агенциите са изпълнили повечето показатели, свързани с управлението на безвъзмездните средства и финансовото управление, въпреки че са отбелязани някои отклонения, както е описано по-подробно в работните документи на службите на Комисията, придружаващи настоящия доклад.

Пандемията от COVID-19 постави допълнителни предизвикателства пред управлението на проектите и агенциите са проявили гъвкавост в реакцията си, като непрекъснато са осъществявали мониторинг, коригирали са процедурите си и са прилагали нови мерки за финансиране[14], за да отговорят на нуждите, възникнали в резултат на пандемията.

В този контекст няколко агенции дори са успели да постигнат по-добри резултати в някои конкретни аспекти. Например REA и INEA са увеличили дела на плащанията, извършени преди крайния срок по договор, а ERCEA е опростила процедурата си за изменения в безвъзмездното финансиране.

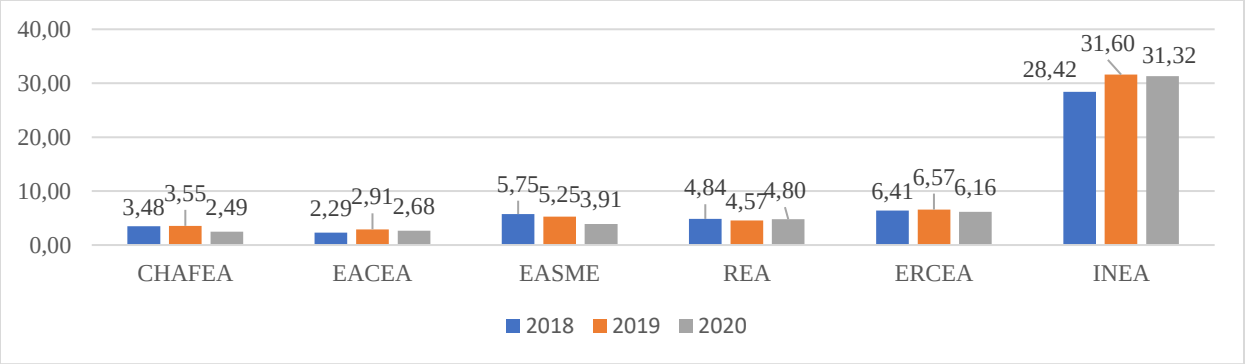
Вследствие на избухването на пандемията е имало и незначителни забавяния при изпълнението на делегираните действия. Що се отнася до REA, през 2020 г. делът на безвъзмездните средства по споразумения, сключени в рамките на целевия срок за отпускане на безвъзмездни средства, е намалял с 2 процентни пункта и е достигнал 98 %, тъй като кандидатите са поискали допълнително време, за да могат консорциумите им да изпълнят необходимите административни задължения преди подписването на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. При EASME примери за такива

[14] В случая на CHAFEA.

забавяния са удължаването на сроковете за изпълнение на проектите или корекцията на резултатите, когато ограниченията, свързани с пандемията, са направили изпълнението невъзможно. Освен това са били добавени други дейности, които са оказали въздействие върху работното натоварване, например общоевропейският хакатон на Европейския съвет по иновациите за справяне с предизвикателствата на COVID-19 или веригата на доставките на консултантски услуги, въведена от мрежата „Enterprise Europe“. При EACEA забавянията поради пандемията са свързани със същината на програмите (учещи в чужбина млади хора или културни/аудио-визуални проекти).

По отношение на бюджета на един оперативен служител INEA е постигнала най-висока стойност в сравнение с другите агенции. Това се дължи на факта, че при нея е имало средно по-големи безвъзмездни средства по програмата „Механизъм за свързване на Европа“ (МСЕ)[15]. Агенциите, изпълняващи научноизследователски програми, са постигнали по-добри резултати от EACEA и CHAFEA. При EACEA това се дължи на сложността и многообразието на нейния програмен портфейл, разнообразното естество на кандидатите и бенефициерите, големия обем заявления и безвъзмездни средства, както и като цяло малкия им размер. При CHAFEA това се дължи на малкия размер на агенцията, многообразието на нейния програмен портфейл, липсата на допълващи дейности и полезни взаимодействия.

Бюджет на един оперативен служител (еквивалент на пълно работно време) в поети задължения (млн. евро) за всички агенции, 2018—2020 г.

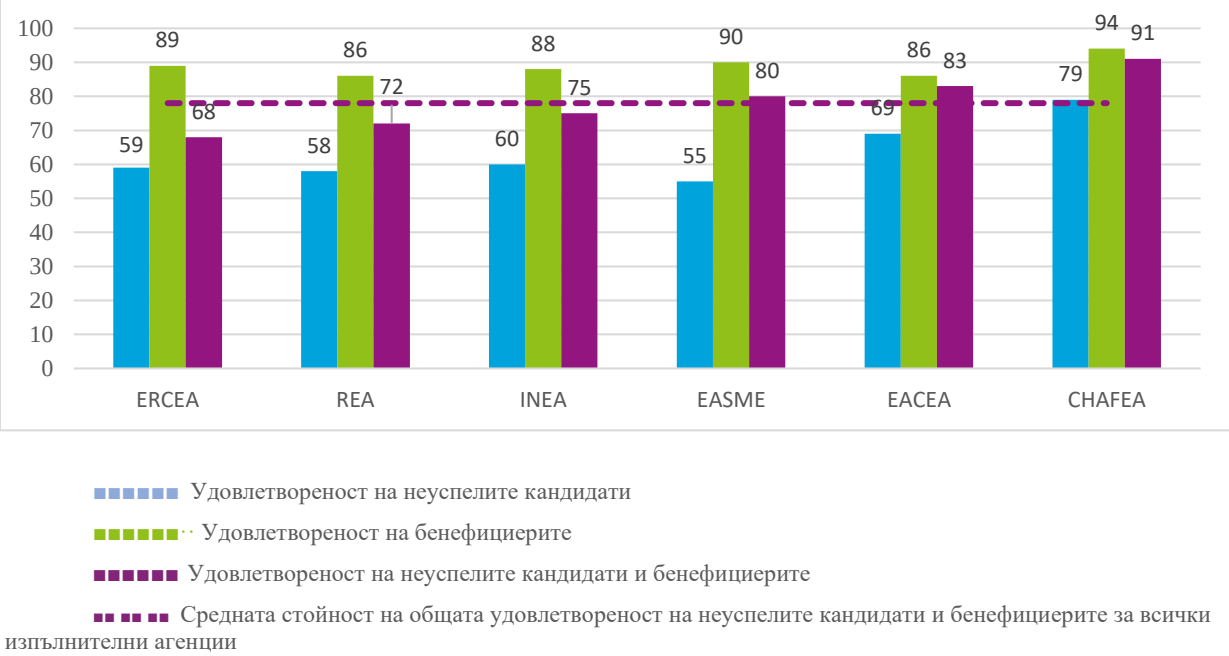
Източник: Проучване в подкрепа на провежданите на всеки три години оценки на изпълнителните агенции

Цялостното качество на услугите, предоставяни от агенциите, е било оценено положително от бенефициерите (между 86 % и 94 %)[16] и от експертите (между 92 % и 99 %) и в по-малка степен от неуспелите кандидати (между 55 % и 79 %), както е описано по-долу:

[15] Регламент (ЕС) 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа.

[16] Процентният диапазон представлява най-малкият и най-високият процент положителни отговори за всяка съответна категория респонденти.

Степен на удовлетвореност на неуспелите кандидати и бенефициерите за всички агенции

Източник: Проучване в подкрепа на провежданите на всеки три години оценки на изпълнителните агенции

Що се отнася до законосъобразността и редовността на операциите, Комисията създава рамковите програми за научни изследвания и стратегиите за вътрешен контрол и отговаря за подбора на участията, които да бъдат одитирани, както и за определянето на интензивността на тестовете, които трябва да се извършат в рамките на последващия одит. За повечето части на делегираните програми остатъчният процент на грешки е бил под прага. Някои агенции обаче са регистрирали процент на грешки над прага за определени части от програмите, например REA за действията в областта на космическото пространство, сигурността и МСП в рамките на Седмата рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие[17], което до голяма степен може да се обясни със сложността на тази схема.

В случая на EASME прагът на остатъчния процент на грешки е бил систематично надхвърлян през 2018 г. и 2020 г. за CIP-IEE II и CIP-Eco-Innovation[18], както и за COSME[19]. Въпреки това са били предприети действия за смекчаване на последиците, като например по-добро информиране на бенефициерите и подобряване на механизмите за предварителен контрол.

[17] Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.).

[18] Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации (2007—2013 г.).

[19] Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (COSME) (2014—2020 г.).

При INEA през 2019 г. и 2020 г. остатъчният процент на грешки е надхвърлил предварително определените цели за МСЕ в областта на телекомуникациите (CEF Telecom) поради високия процент на участие на НПО и МСП, високия процент на разходите за персонал в декларираните разходи и ограниченото използване на сертификати във финансовите отчети.

През 2019 г. CHAFEA е имала висок остатъчен процент на грешки за програмата за обществено здраве[20] в резултат на един последващ одит, довел до висок размер на възстановените суми (около 75 000 EUR и над 50 % от приноса на ЕС), които бяха включени в извадката. По време на периода на оценка при ERCEA и EACEA е нямало остатъчен процент на грешки над прага.

Всички агенции са създали процеси за вътрешен контрол и непрекъснато са ги актуализирали, за да гарантират, че всички рискове, свързани със законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, се управляват по подходящ начин. INEA е създала всеобхватна стратегия за контрол с голям брой механизми за контрол и докладване. Това е дало възможност да се следи отблизо напредъкът по отношение на целите и своевременно и ефективно да се предотвратяват и смекчават потенциалните рискове за нейните операции. REA и ERCEA също са подобрили дейността си и са предприели коригиращи мерки, за да отговорят на забележките или препоръките, направени в годишните доклади на Европейската сметна палата и всички други одитни доклади.

EACEA е започнала задълбочено преразглеждане на системата си за вътрешен контрол и през целия период на оценка постоянно е извършвала подобрения, за да отговори на получените в одитите препоръки. В това отношение EACEA също е изпълнила проекта за трансформация на EACEA (EACEA Transformation Project) и е постигнала вътрешни полезни взаимодействия чрез централизиране на определени бизнес процеси и процедури между програмите в хоризонтални звена за подкрепа. Това е дало възможност да се осъществи значителна вътрешна мобилност в подкрепа на кариерното развитие и най-доброто използване на компетенциите на служителите. До края на периода на оценката EACEA е демонстрирала ефективна и надеждна система за вътрешен контрол в съответствие с принципите на доброто финансово управление.

EASME е предприела подходящи мерки по всички въпроси, установени по време на периода на оценката, като например актуализирането на политиката си относно чувствителните длъжности[21], и е докладвала за това в последващи годишни отчети за дейността[22].

CHAFEA систематично е разглеждала наличните резултати и показатели за контрол и е вземала мерки по отношение на забележките и препоръките в одитите. През периода на оценката тя непрекъснато е подобрявала финансовото си управление, като е съставила консолидирана многогодишна стратегия за контрол на операциите, преразгледала е

[20] Решение № 1350/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. за създаване на втора Програма за действие на Общността в областта на здравето (2008—2013 г.).

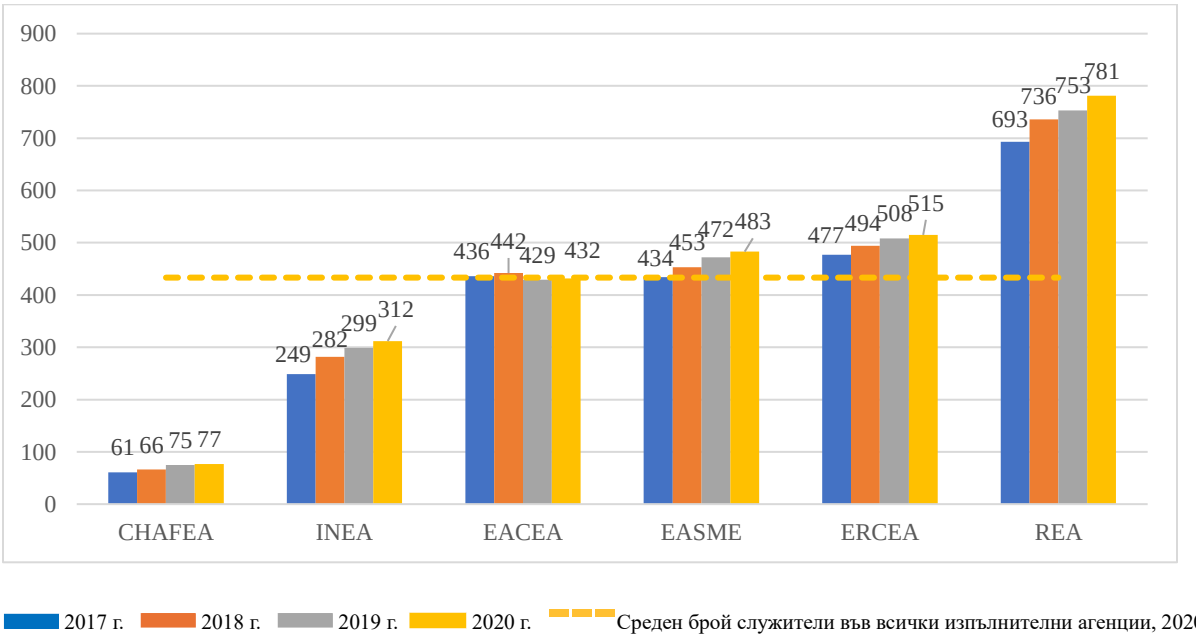
[21] Кратък преглед на одита от 2018 г. на агенциите на ЕС (europa.eu)

[22] Годишен отчет за дейността за 2019 г.

финансовите вериги, рационализирала е контрола и работните процеси, разработила е и е приложила собствена стратегия за борба с измамите.

За целия период на оценка общият брой на заетите длъжности се е увеличил във всички агенции (с изключение на EACEA). Най-голям ръст на броя на служителите е отбелязан в CHAFEA (от 61 през 2017 г. на 77 през 2020 г., или ръст от 26 %) и INEA (от 249 през 2017 г. на 312 през 2020 г., или ръст от 25 %). По-голямата част от служителите на агенциите са се занимавали с изпълнението на програмите и само в ограничена степен с помощни функции.

Брой (действително заети) длъжности във всички агенции за периода 2017—2020 г.

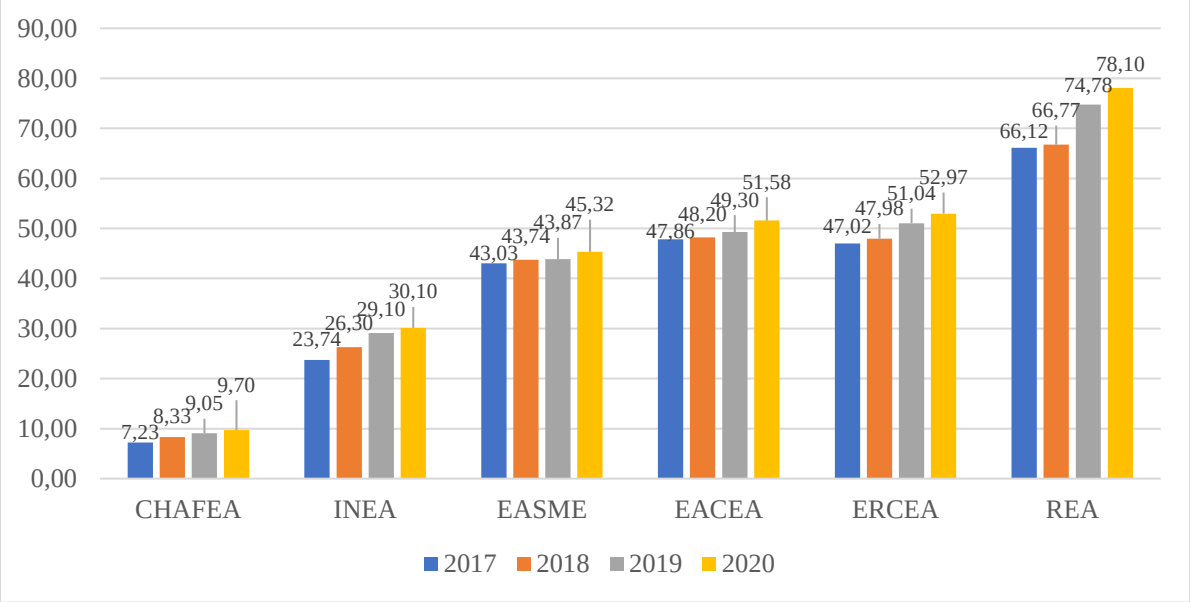

Източник: Проучване в подкрепа на провежданите на всеки три години оценки на изпълнителните агенции

За всички агенции административният бюджет се е увеличил през оценявания период в съответствие с нарастването на оперативния бюджет. Увеличението е било най-голямо в CHAFEA (34 %)[23] и INEA (27 %) и най-малко в EASME (5 %) и EACEA (8 %).

[23] Обяснението за това са увеличения в подобен размер на: i) управлявания оперативен бюджет и ii) персонала на агенцията.

Административен бюджет (млн. евро) по отношение на плащанията за всички агенции, 2017—2020 г.

Източник: Проучване в подкрепа на провежданите на всеки три години оценки на изпълнителните агенции

3. РАЗХОДНА ЕФЕКТИВНОСТ

В ретроспективния анализ на разходите и ползите е анализирана степента, в която всяка агенция е постигнала резултатите си на по-ниска цена, отколкото ако дейностите бяха управлявани вътрешно от страна на Комисията.

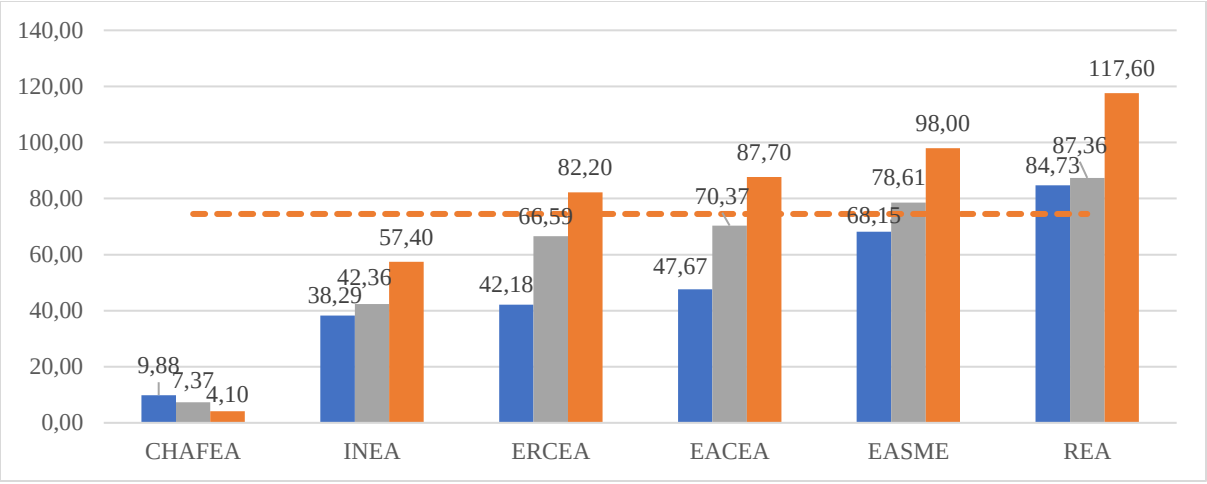
Анализът показа, че действително направените разходи при сценария на управление от страна на изпълнителните агенции са значително по-ниски от прогнозните разходи при сценария на вътрешно управление. Както и при предходната оценка[24], при повечето агенции (с изключение на CHAFEA) реалните икономии са надхвърлили до голяма степен първоначалните прогнози за икономиите. Средните реални икономии, постигнати от агенциите, възлизат на 74,5 милиона евро.

CHAFEA е постигнала по-малки икономии от първоначално прогнозираните (4,1 млн. евро в сравнение със 7,37 млн. евро в специфичния финансов отчет и 9,88 млн. евро в анализа на разходите и ползите). Обяснение за това са по-високите от прогнозните разходи за персонал на CHAFEA[25], които не са били напълно компенсирани от по-ниските от очакваните общопроизводствени разходи (разходи за инфраструктура и оперативни разходи, както и разходи за подпомагане на програми).

[24] Доклад на Комисията COM(2020) 184.

[25] По-високите разходи за персонал на CHAFEA могат да бъдат свързани с: i) местоположението ѝ в Люксембург — регион с по-високи разходи за издръжка, поради което агенцията трябва да предлага позиции с по-високо заплащане, за да може да привлича подходящи кандидати; ii) необходимостта от паралелно управление на няколко програми, изискващи по-специализиран персонал; и iii) малкия размер на агенцията, който води до увеличаване на въздействието на по-високоплатените служители (средно и висше ръководство) върху средната заплата в сравнение с други агенции.

Икономии през периода на оценка 2017/2018—2021 г., прогнози спрямо действителни резултати (млн. евро) [26]

Източник: Проучване в подкрепа на провежданите на всеки три години оценки на изпълнителните агенции

Проучването в подкрепа на оценката обаче също показа, че по-високите действително направени разходи при свързаните с персонала разходи (дял I) в сравнение с първоначалните прогнози са обща характеристика за всички агенции. Това е така, въпреки че действителният брой на служителите и съставът на персонала, финансиран от вноската на ЕС, са в рамките на прогнозите от специфичните финансови отчети.

Това увеличение се дължи отчасти на факта, че първоначалните прогнозни разходи не отчитат изцяло индексирането на заплатите, повишенията и нарастващите нужди на служителите. Освен това действително направените средни разходи за персонал на агенциите са били по-високи от прогнозните средни стойности отчасти поради наличието на персонал с по-високо заплащане (с повече умения в областта на ИКТ), което предоставило на агенциите възможност да съсредоточат ресурси върху повече съдържателни задачи- (факт, наблюдаван в оценката на REA), или поради необходимостта от специализиран персонал, който да управлява няколко програми паралелно (в CHAFEA), или просто поради необходимостта да се поддържа нивото на привлекателност на позициите в агенцията предвид по-високите разходи за издръжка в Люксембург (за CHAFEA).

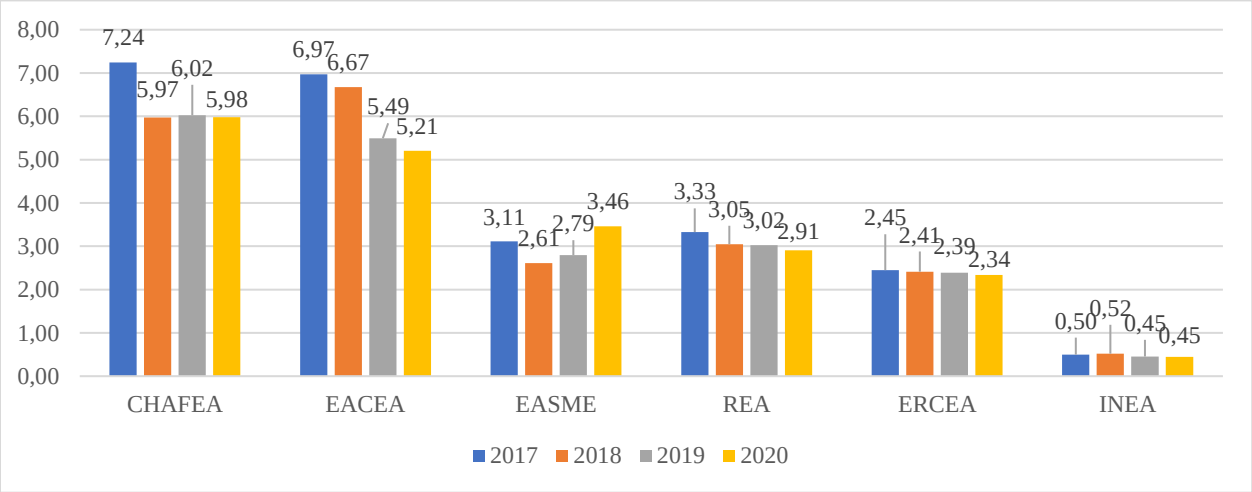
[26] Тази графика показва икономиите на всички агенции с цел съпоставимост между тях. В случая на REA обаче нейният мандат беше допълнително удължен през 2018 г. и тази промяна в задачите и работното натоварване не е взета предвид при първоначалния анализ на разходите и ползите от 2013 г.

По-високите разходи за персонал по дял I са били компенсирани от по-ниските действително направени разходи по дял II — *Разходи за инфраструктура и оперативни разходи,* и дял III — *Разходи за подпомагане на програми*.

Друг показател, с който е измерена разходната ефективност на агенциите, са разходите за управление на програми, които представляват съотношението между административния и оперативния бюджет по отношение на изпълнените задължения. Съгласно оценката с течение на времето повечето агенции са станали по-ефективни по отношение на разходите, с изключение на EASME, за която съотношението се е увеличило от 3,11 % през 2017 г. на 3,46 % през 2020 г., но продължава да бъде близо до средната стойност от 3,39 % и под целевата стойност от 5,5 %.

Най-значителното подобрение по отношение на разходите за управление на програми се наблюдава в EACEA и CHAFEA, при които съотношението се е подобрило съответно с 1,76 процентни пункта (от 6,97 % през 2017 г. на 5,21 % през 2020 г.) и с 1,26 процентни пункта (от 7,24 % на 5,98 % през същия период). Тези агенции обаче са имали по-високи разходи за управление на програми в сравнение със средната стойност от 3,39 % за всички агенции през 2020 г.

Разходи за управление на програми (съотношение между административния и оперативния бюджет по отношение на поетите задължения) за всички агенции, 2017—2020 г.

Източник: Проучване в подкрепа на провежданите на всеки три години оценки на изпълнителните агенции

4. СЪГЛАСУВАНОСТ

Както беше посочено по-горе, агенциите бяха оценени като ефективни от гледна точка на разходите структури за управление на изпълнението на програми в сравнение със сценарий на вътрешно управление. Портфейлът на някои агенции обаче включва различни програми (EACEA, EASME, INEA, CHAFEA) или едни и същи програми, но в различен тематичен спектър (REA, ERCEA).

Това води до сложна работна среда (голямо работно натоварване и административна тежест, различни правила и процедури, координация с множество отговарящи за агенциите генерални дирекции) и до ограничаване на възможностите да се подобри управлението на програмите и да се използват полезните взаимодействия и взаимното допълване. В резултат на това беше необходимо също да се ограничи обхватът на портфейлите им, което беше направено в настоящата многогодишна финансова рамка.

Като цяло за всички агенции и всички делегирани програми оценката показа, че съществува ясно и подходящо разграничаване на ролите между агенциите и отговарящите за тях генерални дирекции, и не бяха установени припокривания в съответствие с правната рамка и меморандума за разбирателство.

В случая на CHAFEA съгласно доклад на службата за вътрешен одит[27] като област за подобрение беше определено разграничаването на задачите, включващи мисии на високо равнище. Този въпрос беше разгледан във вътрешните насоки, разработени през 2018 г. от CHAFEA и генерална- дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“. Допълнителни мерки бяха въведени по време на прехвърлянето на портфейла за програмата за насърчаване на селскостопанската продукция[28] от CHAFEA към REA чрез преразгледани насоки за сътрудничество и разработване на специален меморандум за разбирателство със специфични изисквания по отношение на i) предоставянето на информация и ii) мерките за насърчаване на селскостопанската продукция.

По отношение на общите междусекторни въпроси в оценката беше установена необходимостта от разработване на структурирана рамка за системно предоставяне на обратна връзка за политиката в съчетание с механизъм за удовлетворяване на индивидуални искания за политики. Тази тема беше отразена в настоящата многогодишна финансова рамка.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ИЗВЛЕЧЕНИ ПОУКИ

Като цяло агенциите доказаха, че от гледна точка на разходите са ефективни структури за изпълнение на програмите на ЕС за финансиране и че постигат значителни икономии в сравнение със сценария на вътрешно управление. Те постигнаха основните си цели и изпълниха повечето от ключовите показатели за ефективност. Основните заинтересовани страни оценяват услугите им, както се вижда от тяхното високо ниво на удовлетвореност.

За всяка агенция бяха определени няколко извлечени поуки и области за подобрение, както е описано по-подробно в работните документи на службите на Комисията, придружаващи настоящия доклад. Повечето от извлечените поуки бяха отразени при делегирането на изпълнението на програмите в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. и ще бъдат оценени в рамките на следващата провеждана на всеки три години оценка на агенциите-правоприемници за периода 2021—2024 г.

[27] Окончателен одитен доклад на системата за управление и контрол на CHAFEA за изпълнение на мерките за насърчаване на селскостопанската продукция — 15.9.2017 г.

[28] Регламент (ЕС) № 1144/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. за мерките за информиране и насърчаване, свързани със селскостопанските продукти, прилагани на вътрешния пазар и в трети държави.